

KAJ MORAM VEDETI O SLOVENŠČINI NA POKLICNI MATURI?

Izpit je v dveh delih: pisnem in ustnem. Pisne izdelke ocenjujeta dva ocenjevalca po določenih navodilih. Ustni izpit se opravlja pred tričlansko izpitno komisijo.

Pisni izpit sestavljata razčlemba neumetnostnega besedila in interpretacija besedila. V **razčlembi** razčlenjuješ neumetnostno besedilo (npr. članek iz časopisa) tako, da odgovarjaš na vprašanja, ki so vezana na besedilo: obkrožaš pravilne ali nepravilne odgovore, podčrtuješ, povezuješ, pripišeš ... Pomembno je, da pozorno prebereš navodila (in jih tudi razumeš, spraševati ne smeš). Na koncu napišeš neumetnostno besedilo, npr. prošnjo. Pri pisnem izpitu lahko dosežeš 30 točk. **Interpretacija besedila** je spis na književno temo, to pomeni, da na podlagi besedila napišeš svoje besedilo. Izbiraš lahko med vodeno ali samostojno interpretacijo. Napisati moraš najmanj 400 besed. Pišeš s pisanimi črkami, razločno in estetsko. Pridobiš lahko 30 točk. Čas pisnega izpita: 120 minut.

Ustni izpit traja do 20 minut; na odgovore se pripravljáš 15 minut; pridobiš lahko 40 točk. List z vprašanji je sestavljen iz vprašanj in podvprašanj: prebrati moraš določeno umetnostno besedilo, odgovoriti na jezikovna in književna vprašanja. Priložena so ustrezna besedila. **Pomembno:** pri ustnem izpitu ocenjujemo tudi kulturo dialoga (glasno, jasno, povezano, strpno, hitro, pravilno ... odgovarjanje)

INTERPRETACIJA BESEDILA – VODENA IN SAMOSTOJNA

VODENA INTERPRETACIJA BESEDILA

Izhodišče vodene interpretacije je odlomek iz besedila. Na odlomek se navezujejo **vprašanja s podvprašanji**. Napisati je treba najmanj 400 besed. Piše se s pisanimi črkami, nikakor ne z navadnim svinčnikom. Interpretacija mora imeti najmanj tridelno zgradbo: uvod, jedro in zaključek (ne smete odgovarjati v točkah, npr. 1., 2., 3.).

Pri vodeni interpretaciji ocenjujemo: znanje in razumevanje, razčlemba in razlago odlomka, predstavitev dejstev in stališč, sintezo ali vrednotenje, jezikovno pravilnost in ustreznost. Možnih je 30 točk. Čas pisanja je 60 minut.

Kako pisati vodeno interpretacijo?

Pozorno prebereš odlomek in vprašanja, o katerih boš pisal/a;

na konceptni list, ki je priložen, lahko (ni nujno) napišeš svoje misli, zgradbo, ideje ... ali zasnovo interpretacije;

besedilo umestiš v literarno zvrst/vrsto, napišeš značilnosti, npr. epike, lirike, dramatike;

napišeš povzetek odlomka – dve do tri povedi (povzetek ni obnova!);

razlagaš in razčlenjuješ značilne prvine odlomka - to so književne osebe, prostor, čas, motivi, teme, ideje, dogajanje. Med njimi odkrivaš povezave, lastnosti, pomene;

svoje trditve utemeljuješ s primeri iz odlomka – citiraš, opisuješ;

svoje trditve utemeljuješ s primeri iz življenja – svojega ali tujega, ali iz drugih besedil. Navedeš lastne ali tuje izkušnje, dogodke, primere; primerjaš mnenje ali izkušnje s stališči drugih ...;

napišeš kratek povzetek o problemu v odlomku – napišeš svoje mnenje o problemu in to razložiš;

napišeš kratek povzetek o problemu v življenju – povežeš problem iz odlomka in življenja, primerjaš, razložiš, poveš svoje mnenje – aktualizacija;

preglej napisano, popravi napake, uredi zgradbo.

SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA BESEDILA

Izhodišče samostojne interpretacije je odlomek iz besedila. Na odlomek se navezujejo **navodila**, ki jih upoštevaš pri interpretaciji. Napisati je treba najmanj 400 besed. Pisati je treba s pisanimi črkami, nikakor ne z navadnim svinčnikom. Interpretacija mora imeti najmanj tridelno zgradbo: uvod, jedro, zaključek. Izbirate lahko med različnimi zgradbami besedil: za uvod navedete kakšen citat ipd.

Pri samostojni interpretaciji ocenjujemo: znanje in razumevanje, razčlemba in razlago prvine ali problema, predstavitev dejstev in stališč, sintezo in vrednotenje, jezikovno pravilnost in ustreznost. Možnih točk je 30. Čas pisanja je 60 minut.

Kako pisati samostojno interpretacijo?

Pozorno prebereš odlomek in navodila, ki jih moraš upoštevati pri interpretaciji;
na konceptni list, ki je priložen, napišeš miselni vzorec, ideje, zamisli, zgradbo ... interpretacije;
iz danega odlomka samostojno izbereš problem ali prvino, o kateri boš pisal/a;
izbereš eno ali dve prvini, glede na čas, ki ga imaš na voljo;
izbereš tisto prvino, o kateri boš imel kaj povedati;
izbereš tako prvino ali problem, ki bo zadostil navodilom za interpretacijo;
prvine so: književne osebe, čas, kraj, dogajanje, motivi, ideje, teme; glavna tema = glavni problem;
motiv = dogodek;
besedilo umestiš v literarno zvrst/vrsto in napišeš značilnosti;
napišeš povzetek odlomka, dve do tri povedi (povzetek ni obnova!);
izbrani problem ali prvino razlagaš in razčlenjuješ, utemeljuješ s primeri iz odlomka, poiščeš, kje v odlomku je razvidno to, kar trdiš;
izbrani problem ali prvino aktualiziraš s primerom iz življenja – povežeš in primerjaš z lastnimi ali tujimi izkušnjami, primeri, osebami, dogodki;
napišeš povzetek problema v odlomku in presodiš o napisanem (se strinjaš, ne strinjaš ...);
napišeš povzetek problema v življenju in presodiš o napisanem;
interpretacijo izvorno nasloviš;
besedilo pregledaš, popraviš, urediš.